

СТРАТЕГІЯ
розвитку кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Педагогічного факультету
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

I. Основні положення

Сучасний етап розвитку соціальної роботи в Україні характеризується значними реформами, змінами як на рівні системи соціально-політичних відносин, так і на рівні окремих індивідів і груп. Такий стан речей вимагає від науково-педагогічних працівників кафедри поінформованості щодо актуальної соціальної проблематики, основних напрямків та змісту соціальної політики, шляхів і форм соціальних впливів як на особистісному, так і на рівні суспільства.

В процесі професійної підготовки фахівців в галузі соціальної роботи науково-педагогічні працівники кафедри надають майбутнім соціальним педагогам, соціальним працівникам певну сукупність знань та формують систему умінь і навичок із соціальної роботи. Однак, у зв'язку зі значною динамічністю розвитку даного виду діяльності та галузі знань, постійно виникають нові форми та методи дій, підходи до розуміння тих чи інших явищ і процесів, що зумовлює необхідність постійно «тримати руку на пульсі» регулювання соціальних відносин на всіх рівнях суспільного буття.

Компетентності, які необхідні науково-педагогічному працівнику в підготовці майбутніх фахівців в галузі соціальної роботи:

- Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів;
- Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення;
- Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм;
- Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

Формування вище означених компетентностей є головним завданням сучасної соціальної роботи. В першу чергу, це має знайти своє відображення у наукових дослідженнях кафедри та у навчальному плані підготовки фахівців із соціальної роботи.

II. Концепція розвитку кафедри

Основна **мета** кафедри – задоволення зростаючого попиту сучасного суспільства на підготовку фахівців із соціальної роботи високої кваліфікації, високоморальних, патріотичних, освічених особистостей, спроможних зробити істотний внесок у майбутнє України, віданнях своїй справі.

Завдання кафедри:

- створення умов для формування високоморальних, патріотичних, освічених особистостей, спроможних вносити істотний вклад у майбутнє України.

- формування висококваліфікованих професіоналів шляхом органічного поєднання освітньої, наукової та інноваційної діяльності на засадах академічної доброчесності.

- збільшення інтелектуального потенціалу та розвиток науково-дослідної бази кафедри, підвищення професіоналізму професорсько-викладацького складу;

- упровадження інноваційних методів організації освітнього процесу, освоєння прогресивних освітніх технологій;

- налагодження співпраці зі стратегічними партнерами.

- розвиток міжнародної співпраці з різними організаціями у галузі освіти та науки.

Професорсько-викладацький склад кафедри зорієнтований на організацію і проведення роботи, що базується на засадах:

- поглиблення знань та компетенції майбутніх фахівців через високий особистісно-професійний потенціал викладачів кафедри;

- постійний творчий пошук шляхів вдосконалення професійної та морально-етичної підготовки фахівців;

- взаємодія і співробітництво, що реалізується на рівні кафедри між викладачами і здобувачами; між кафедрою та іншими підрозділами Університету;

- на всеукраїнському рівні: розвиток партнерського співробітництва з відповідними кафедрами інших ЗВО, науково-дослідними установами та організаціями, органами державної влади та місцевого самоврядування.

Пріоритетними **напрямами** діяльності кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи є навчально-методична, наукова робота та міжнародні зв'язки, виховна, профорієнтаційна робота, співпраця з стейкхолдерами та працевлаштування випускників.

III. Навчально-методична робота

Навчально-методична робота кафедри спрямована на:

- модернізацію відповідно до стандартів вищої освіти та сучасних вимог ринку праці освітніх програм спеціальності 231 Соціальна робота першого та другого рівнів вищої освіти;

- оновлення ОП Соціальна педагогіка, ОП Соціальна робота першого (бакалаврського) та ОП Соціальна педагогіка другого (магістерського) рівня вищої освіти;

- оновлення навчальних планів, які відповідатимуть актуальним соціальним викликам сучасного українського суспільства.

- удосконалення системи залучення стейкхолдерів до формування освітніх програм та навчальних планів підготовки здобувачів усіх рівнів вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота;

- удосконалення силабусів з обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів;

- підготовка до видання підручників, навчальних, навчально-методичних посібників та інших публікацій, які відповідають актуальним запитам сьогодення та презентують навчально-наукове спрямування кафедри;
- дотримання кодексу академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу;
- удосконалення методичного забезпечення навчання здобувачів за дистанційною формою навчання;
- залучення представників як вітчизняної так і зарубіжної академічної спільноти до викладацької діяльності в межах гостьових лекцій;
- залучення професіоналів-практиків до викладацької діяльності здобувачам різних рівнів вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота;
- популяризація неформальної освіти серед здобувачів вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота;
- створення магістерської програми подвійних дипломів;
- активізація самостійної роботи студентів в рамках магістерських програм та включення їх в науково-дослідну роботу, участь у конференціях та презентаціях;
- проведення круглих столів та семінарів з актуальних питань у сфері соціальної роботи із залученням фахівців державного та громадського секторів;
- запровадження тренінгів за участю фахівців соціальної роботи на базі кафедри;
- моніторинг ринку праці, вивчення вимог до кваліфікації фахівців та відкриття нових спеціальностей та освітніх програм;
- розробка стратегічних напрямів з виходом на практичну складову здійснення соціальної реабілітації у рамках нової освітньої соціально-реабілітаційної програми ПНУ для ветеранів війни «Віднайди себе!»;
- регулярно вносити нові публікації в електронні хрестоматії з дисциплін, викладання яких забезпечують викладачі кафедри;
- створення при кафедрі лабораторії консультування і підтримки різних категорій клієнтів (осіб/сімей, які перебувають у СЖО, внутрішньопереміщених сімей; дітей з інвалідністю та їх родин, людей похилого віку);
- оновлення баз практики. Проходження виробничої та науково-дослідної практики має бути безпосередньо пов'язано з написання кваліфікаційної роботи на здобуття першого (бакалаврського) чи другого (магістерського) рівня освіти. Базы практики мають стати основою для проведення емпіричного дослідження;
- керівництво написанням курсових та кваліфікаційних робіт здобувачами освіти на теми, які відповідають найбільш актуальним соціальним викликам сьогодення.

IV. Наукова робота та міжнародні зв'язки

Наукова робота кафедри виконується в рамках затвердженої кафедральної теми «Забезпечення якості надання освітніх послуг закладом вищої освіти: управлінсько-організаційний, методичний, економічний аспекти» (Керівник – професор Галина Михайлишин) (Державний реєстраційний № 0118U004074).

Основні напрямки наукової та міжнародної роботи:

- активізація публікацій у вітчизняних та закордонних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science.
- участь викладачів та здобувачів усіх рівнів вищої освіти у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах з проблем розвитку соціальної роботи;
 - здійснення НПП кафедри роботи щодо опонування та рецензування дисертацій, рецензування монографій, підручників і навчальних посібників, іншої навчально-методичної літератури;
 - активізація участі НПП кафедри в роботі разових спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів;
 - розширення наукових зв'язків із спорідненими кафедрами українських та зарубіжних закладів вищої освіти, установами;
 - залучення здобувачів освіти до участі в міжнародних, всеукраїнських наукових заходах; конкурсах наукових робіт, грантових програмах та програмах академічної мобільності;
 - організація методологічного семінару для магістрів для обговорення отриманих результатів наукових досліджень;
 - активне включення студентів всіх рівнів підготовки у науково-дослідну та практичну діяльність кафедри;
 - розширення тематики науково-дослідних розробок у галузі соціальної роботи;
 - проведення першого етапу всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у 2023-2024 н.р. для студентів ЗВО України;
 - організація та проведення II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку соціальної роботи в Україні та зарубіжжі» присвячена Міжнародному дню сім'ї.
 - розвиток міжнародної наукової співпраці (стажування, участь у конференціях, семінарах, круглих столах та проєктах) для викладачів кафедри;
 - розширення міжнародних зв'язків, укладання договорів про співпрацю з іноземними закладами вищої освіти;
 - запровадження співпраці в рамках програми подвійних дипломів та міжнародного обміну студентів;

V. Виховна робота

Важливим компонентом реалізації стратегії розвитку кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи є виховна робота професорсько-викладацького складу зі здобувачами, що передбачає реалізацію таких завдань:

- виховання у здобувачів національної свідомості, патріотичного ставлення до своєї держави та її інтересів, розвитку професійного інтелекту, широкого світогляду та ерудиції, позитивних моральних якостей та культури, дисциплінованості й організованості;
- створення необхідних умов для ефективного розвитку студентського самоврядування, формування лідерських якостей;
- забезпечення і захист прав та інтересів здобувачів, зокрема тих, що стосуються організації освітнього процесу;
- сприяння діяльності студентських гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами;
- організація співробітництва зі здобувачами інших закладів вищої освіти і молодіжними організаціями;
- патріотичне виховання молоді;
- сприяння формуванню високо свідомої, творчої, креативної, суспільно активної особистості.
- активізація діяльності студентської спілки волонтерів;
- налагодження тісної співпраці з органами студентського самоврядування для передачі досвіду організації соціальних ініціатив.

VI. Профорієнтаційна робота, співпраця з стейкхолдерами та працевлаштування випускників

Профорієнтаційна робота кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи спрямована на забезпечення виконання ліцензійних обсягів прийому здобувачів освіти на освітні програми першого, другого рівнів вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота.

Завданням профорієнтаційної роботи є формування умов для свідомого, мотивованого вибору професії майбутніми абітурієнтами, що передбачає спілкування зі здобувачами різних років навчання, залучення представників студентського самоврядування, співпрацю зі стейкхолдерами та випускниками, а також участь кафедри в профорієнтаційних заходах.

Основні напрямки роботи:

- постійне оновлення презентаційних матеріалів та відповідної сторінки сайту кафедри та сторінок в соціальних мережах, цільові виїзди в заклади освіти, залучення потенційних абітурієнтів до наукових та виховних заходів кафедри;
- сприяння працевлаштуванню випускників шляхом якісного підбору та розширення баз практики;
- створення на сайті кафедри сторінки для інформування щодо працевлаштування випускників;

- розміщення профорієнтаційної інформації в друкованих джерелах (брошурах та буклетах) та в засобах масової інформації;
- ведення сторінок в соціальних мережах з метою залучення абітурієнтів на спеціальність «Соціальна робота» та найбільш повного висвітлення сучасних тенденцій у підготовці фахівців із соціальної роботи.
- обов'язкова участь здобувачів, НПП кафедри в таких профорієнтаційних заходах, як: дні відкритих дверей, презентації, спеціалізовані виставки та ярмарки, ювілеї чи пам'ятні дати Університету і його співробітників, зустрічі випускників, конференції і симпозиуми тощо;
- використання стаціонарних зовнішніх носіїв (стенди, банери тощо) для розміщення інформації про запропоновані освітні програми, наявність ліцензії, терміни навчання, працевлаштування тощо.

VII. Кадрове забезпечення розвитку кафедри

На кафедрі соціальної педагогіки та соціальної роботи працює 12 штатних НПП, з них:

- докторів педагогічних наук – 3
- кандидатів педагогічних наук – 8
- кандидатів психологічних наук – 1
- має вчене звання професора – 3
- має вчене звання доцента – 9

VII. Основні умови успішного здійснення стратегії розвитку

Успішне здійснення стратегії розвитку кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи можливе за наступних умов:

- постійне підвищення НПП кафедри свого професійного рівня шляхом участі в міжнародних програмах, тренінгах, майстер-класах, вебінарах та наукових семінарах;
- участь НПП кафедри в конкурсах на отримання грантів для здійснення наукових досліджень та освітніх проєктів;
- ефективну співпрацю кафедри з іншими кафедрами Університету, Центром забезпечення якості вищої освіти та іншими структурними підрозділами Університету;
- співпрацю з іншими закладами вищої освіти, установами для проведення спільних освітньо-наукових заходів.
- укладення угод про співпрацю з міжнародними організаціями соціального спрямування для надання баз дослідницької та виробничої практики для студентів і стажування викладачів кафедри.

Завідувач кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи

Іванна КУЛИК

Декан педагогічного факультету

Оксана КОНДУР